

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Előfizetési árak:
Egy évre 180 L., fél évre 90 L., negyedévre 45 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felolós szerkesztő
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A csendőrség újjászervezése.

A képviselőház csütörtöki ülésén a belügyminiszter benyújtotta a csendőrség újjászervezéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat indokolása súlyosan elítéli a csendőrség eddigi működését. Mi tudjuk legjobban, hogy mennyire jogos és helytálló ez a lesújtó bírálat, de azt is tudjuk, hogy a javaslat indokolásának az a része, mely a csendőrség mai szervezetében levő hibákat és visszaéléseket, a durva kegyetlenkedéseket kizárólag a kiképzés nélküli katonacsendőrök tapasztalatlanságának és tudatlanságának rovására írja: mennyire nem fedí a valóságot. Nagyon szomorú tapasztalataink vannak az elhízott öreg őrmesterekkel szemben, akik éppen nem árulnak el tapasztalatlanságot és tudatlanságot a bika-csőggel való bánásmód és egyéb visszaélések terén, amikkel szemben az áthelyezést nem lehet megfelelő megtorlásnak tekinteni. Ha orvosolni akarják a hibákat, nem kell félni azoknak őszinte beismerésétől és feltárásától, hanem nyílt elhatározással megváltoztatni az egész szellemet, amelyből a hibák sarjadnak.

A jövő követelménye.

A képviselő- és szenátor-választásokon alkalom nyílt arra, hogy minden honpolgár úgy érvényesítse választói jogát, amint ő azt saját belátása szerint a legjobbnak látta. Általánosságban az eredmény a mi részünkre kielégítő volt, mert a székelymagyar falvak a sok önértékből eredő meglepetés kísérlettel szemben is teljesítették kötelességüket és diadalra juttatták az Országos Magyar Párt kibontott zászlóját. Azonban nem tagadhatjuk azt sem, hogy bár kevesebben is, akadtak közöttük olyanok, akiket a teljes öntudatoság hiánya miatt tévútra lehetett vezetni. Ezeknek az eltévelyedetteknek tiszta öntudatra ébresztése érdekében akcióba kell lépni az erre hivatottaknak és tehetségesebbeknek az által, hogy a közművelődés fejlesztésére alkalmas olvasnivalót juttassanak a falvak lakóinak kezébe. Nem úgy értem ezt, hogy ezentul mindenkinek díjtalanul küldjön egyik, vagy másik sajtó — vagy könyvkiadó — vállalat ilyen célú olvasmányokat, hanem úgy, hogy a mi érdekeinket szolgáló lapjaink hasábjain legyenek azok megtalálhatók, illetve legyenek az előfizetők részére a vállalatoknál kedvezményes árban kaphatók.

Gazdatársak! Székely Testvérek! Itt az ideje annak, hogy mindnyájan öntudatra ébredjünk, mert kisebbségi sorsunkat csak úgy tehetjük elviselhetővé, ha tisztában vagyunk önmagunkkal és nem hagyjuk magunkat tévútra vezetni. Öntudatoságunkat pedig csak tanulással, olvasottsággal érhetjük el. Ezért nagyon is szükséges, hogy a mai korban lehetőleg minden falusi kisgazda járasson magának egy lapot, amely lap az ő tiszta szellemével legyen vezetője olvasójának. Mert a mai furfangos világban csak úgy tudjuk megállni helyünket, ha tisztában vagyunk teendőinkkel, felismerjük magunkat környezetünkben, szemmel kísérjük a világ folyását, szóval: lépést tartunk mindig az előre haladó korrall. E lapnak kiválasztásában nagyon elővigyázatosnak kell lenni az olyanoknak, akik még nincsenek annyira felvilágosodva, hogy fel tudják ismerni, melyik a tiszta, őznetlen szellemű, érdekünket szolgáló lap. Ezért tanácsosabb, hogy mielőtt újságot ren-

delne egy ilyen tájékozatlan, de jóra való tiszta érzelmű falusi gazda, kérdezze meg az ő papjától vagy tanítójától, hogy az a lap, melyet ő járattatni akar, vajjon az ő érdekeit szolgálja-e? S csak azután rendelje meg azt.

Én tisztában vagyok azzal, székely testvéreim, hogy ha most idejében hozzá fogunk a saját magunk oktatásához, a mi szíveink dobbanása és fajunk iránti szeretetünk által egy táborba fogunk tömörülni. És akkor, ha jön újra egy, a multkorhoz hasonló kötelesség teljesítésére felhívó szózat, mindnyájunkat eltántoríthatatlan készenlétben fog találni! **S. ds.**

Solyomossy-émlékünnep. A Polgári Önképző Egylet néhai elnöke iránti kegyeletének megújítása végett, szabad liceuma keretében, most vasárnap, 24-én délután 3 órakor a kollégium tornacsarnokában kegyeletes emlékünnepélyt rendez. Ez alkalommal énekel: a Székely Dalegylet, ünnepi beszédet mond: Bíró Lajos c. igazgató, szavalni fognak: Rajk Erzsé és Kristóf József. Közönségünk élénk érdeklődése a megemlékezés szépségét csak emelni fogja.

Ki az elégedetlen?

Réti—Reichert Imre, az osztrák-zsidó származású bukkói képviselőjelölt, szerené kivülről meghuzni a Magyar Párt lármaharangját, mert folyton azt kiabálja, hogy bent a Magyar Pártnak nagy az elégedetlenség amiatt, hogy a magyarság lapja, a Székely Közélet, néhányszor erősebb hangon irt azokról a törvénytelenségekről és visszaélésekről, amelyekről Réti—Reichert nem nagyon szeret hallani. Így például agyonhallgatta azt, hogy a magyar képviselők a csendőrök kegyetlenkedésének és zsarnokságának a megszüntetését is kérték a belügyminisztertől, pedig ha ez a közbenjárás sikeres lesz, efelett a székelyföldön mindenkinek örülnie kellene. Mi azonban megértjük, hogy Réti—Reichert, az aposztata pap, efelett sem tud örömet érezni, hiszen neki

most abban telik gyönyörűsége, hogy a jegyzők a hideg téiben, mikor még a katonák bevonulását is elhalasztották, köllözödni kénytelenek s nem látja a magyar családok könnyeit, hanem kifigurázza azokat, akik az igazság és emberiség érdekében közbenjárni merészkedtek.

A törvényellenesen engedélyezett italmérések ügyét is bölcsen agyonhallgatja s minthogy mi ezt is megirtuk s ezután is meg fogunk irni minden visszaélést, ezért ő maga az, aki szerfelett »elégedetlen« s azt hirdeti, hogy a Magyar Párt kebelében van elégedetlenség — pedig csak ő szeretné, hogy úgy legyen. Bizony megcsóválhatják a fejüket a magyarok: huncut az aposztata.

Városunk polgármestere a polgárság szegényebb tagjai elleni végrehajtások elkerülhetése céljából a tehetősebbekhez fordul illetékeik előleges befizetéseért.

Gönczy dr. polgármester a napokban a következő nyomtatott szövegű levéllel fordult városunk tehetősebbeknek tudott polgáraihoz:

Az általános gazdasági krízis folytán városunk polgársága jelentékeny részének anyagi helyzete annyira megrendült, hogy töltük a mult évi városi faxákat nem lehetne behajtani anélkül, hogy ezáltal végromlásuk előidézését ne kockáztatnók; sőt a kincstár sem tudja rajtuk ezidőszert a legnagyobb szigor mellett sem hátrálékos állami tartozásait behajtani. Így került városunk abba a helyzetbe, hogy egyfelől az 1928 évre kirótt városi taxákból több, mint 250.000 leu hátrálékban lévő, másfelől az állami adóhivatal által beszédendő állami adókból is a várost illető részesedésnek (cota aditionale) mintegy 300.000 leu összegű része szintén behajthatatlan lévén, városunk pénztárában az 1928 évről több, mint 500.000 leu tényleges hátrálék mutatkozik. Aminek e maradhatatlan folyamánya az, hogy városunk ezidőszert a legelőször fizetési kötelezettségeinek sem tud eleget tenni s a f. év február havában még a tisztviselői és nyugdíjasai fizetéséhez szükséges összeg sem áll a pénztárban rendelkezésre.

Minthogy városunknak nincsenek tartalék-alapjai vagy más igénybe vehető forrásai, melyekből magát a saját hibáján kívül előállott szorult helyzetéből — míg a hátrálékos taxák és adóhátrálékok befolyának — ideiglenesen kiséghethetné és e célra se kölcsönt, se miniszteri segílyt nem kaphat: kénytelenek vagyunk a város tehetősebb polgáraihoz fordulni segítségért. És kérjük őket, hogyha nem akarják azt, hogy a városi közigazgatás teljes fennakadásának elkerülése végett a jelen gazdasági helyzet által annyira lesújtott szegényebb polgáritársaik ellen a városi és állami hátrálékok behajtása végett a legkimételetlenebb módon megindítsák a végrehajtási eljárás és a mindennapi kenyérért is nehezen küzdő kis egzisztenciák uolsó falatja is adóba elvételessék s mindenük dobra ütessék — akkor hozzák meg azt az áldozatot, hogy az 1929 évre rájuk kirótt városi faxákat egy összegben a város pénztárába előre fizessék be.

Végül a polgármester annak a reményének ad kifejezést, hogy tehetősebb polgáraink nem zárkoznak el ez emberséges kérés teljesítésétől, s a kis egzisztenciák és a város érdekét megértéssel felkarolják.

Az agrársérelmek ügye.

Megyénkben elterjedt az a hiedelem, hogy az agrár-eljárás során felmerült sérelmeket hamarosan orvosolni fogják. Ennek következtében mind több és több községből keresik fel a Magyar Párt népirodáját olyan kisgazdák, akiknek vagy az a sérelmük, hogy, bár igényjogosultak voltak, mégsem kaptak földet, vagy az, hogy földjüket indokolatlanul elvették. A gyors orvoslásban való hiedelem valószínűleg onnan keletkezett, hogy a választások alatt Njtescu kisebbségi miniszter és Dobrescu földművelésügyi államtitkár bejárták a Székelyföldet, hogy a karikás lista mellett korteskedjenek s így megyénkbe is ellátogatva, nekünk is sok mindenféle jót ígértek. Többek között ígéretet tettek az agrársérelmek orvoslására is.

A közönség tájékoztatására közöljük, hogy bármennyire szükséges és kívánatos volna is az agrár-eljárás felülvizsgálása és a sérelmek orvoslása: azonban erre ezidőszert reményünk nem lehet, mert az agrárreform teljesen befejeztetett s új eljárás csak egy erre irá-

nyuló új törvény alapján volna keresztülvihető. Ha az új kormány életbe léptetne egy erre alkalmas törvényt, nemcsak sok sérelem, de sok visszaélés is napvilágra kerülne, olyanok, mint például az, hogy Florescu igazságügyminiszter és Tanasescu államtitkár is házhelyeket kaptak Homoródon és a városon, mások pedig, akik sohasem foglalkoztak földműveléssel, szép birtokokat kaptak s azt nyomban eladták. A földreformmal okozott sérelmeket az Országos Magyar Párt állandóan felszinen tartja, s ha nem lesz remény arra, hogy ezek idebent, a kormánnyal való békés megegyezés alapján orvosoltassanak: kész lesz azért a genfi Népszövetség előtt is sikraszállani.

A Polgári Önképző Egylet közgyűlése.

Az elmúlt vasárnap délután, Árpád-utcai otthonában Polgári Önképző Egyletünk 31-ik évi rendes közgyűlést tartotta meg, a tagok igen nagy érdeklődése mellett. Csiky Albert egyleti elnök a kultúregylet virágzásának alapkövetkei: a békés egyetértés, szeretet és megbecsülés jelentőségére mutatott rá tartalmas elnöki megnyitójában, melyet a tagok élénk tetszéssel fogadtak. Az elnöki előterjesztések és bejelentések után bemutatta Kassay F. István dr. ügyész állásáról való lemondását. A kör sajnálattal vette tudomásul érdemes ügyészének távozását, aki több, mint tíz éven át kifejtett, őznetlen tevékenységével az egyletben elévülhetetlen érdemeket szerzett, amit jegyzőkönyvi elismeréssel és köszönettel méltatott a közgyűlés.

Ezután Gyerkes Mihály titkár terjesztette elő az egylet belételeéről szóló jelentését. A kör működése három tagozatra oszlik: kaszinói, kulturális és altruista tagozatra. Mindenik igen figyelemre méltó tevékenységet fejtett ki, úgy, hogy az elmúlt évben a kulturfeladat mellett, az anyagi gyarapodás is teljes elismerést érdemlő volt. Nagy célkitűzése az egyletnek egy új otthonnak — kulturháznak felépítése, melynek érdekében társadalmi gyűjtést indított, a népjóléti miniszter ut engedélye alapján. Az ezirányban elért és elszámolt eddigi eredmények is oly biztatók, hogy a közgyűlés tagjait valóságos lelkesedés és öröm töltötte el, látva a remény valóra válhatását. A titkár érdekes és a számbeli eredmények gazdagságát ismertető jelentését a közgyűlés teljes elismeréssel vette tudomásul. Uiana Szabó Ödön pénztáros tette meg az egész évi forgalomról és az egyes alapok gyarapodásáról szóló jelentését, ma d a jelen 1929. évi költségvetést mutatta be. A lelkiismeretes pontossággal és gondossággal való pénztárkezelésért a gyűlés, a felmentvény megadása mellett, köszönetét is kifejezte a pénztárosnak. Majd a könyvtárosok és a letári tárgyakat kezelő g:zda mutatták be évi jelentéseiket, melyeket az ellenőrző vizsgálo bizottságok jelentése alapján a közgyűlés örvendetes tudomásul vett.

Az indítványok letárgyalása után az elnök megköszönte a mult évre kiküldött előljároság és választmány nevében a bizalmat s az alapszabályok értelmében előterjesztette a lemondást. A Fischer Ferenc korelnök vezetésével alatt megejtett választásokon jelen évre elnök lett: Csiky Albert, társelnök: Bíró Lajos, alelnökök: Gyarmathy István és Kerestély Gyula, ügyész: Molnár Imre dr. ügyvéd, titkár: Gyerkes Mihály, jegyzők: Veres Dónát és Farkas Endre, pénztáros:

Szabó Ödön, segédpénztáros: Ungár József, ellenőrök: Szabó József és Rájk József, könyvtárosok: Csiky József és Képiró Lajos, segédkönyvtárosok: Bartók Sándor és ifj. Elek Dénés. Kiküldöttek egy 30 tagú választmányt is.

Emelkedett hangulatban és az új vezetőség éltesével ért véget a rendkívül népes közgyűlés, a tagok tovább tárgyalván egymásközi beszélgetésekben a múlt évi felbecsülhetetlen haladást és szép eredményeket. Az egylet tagjainak száma 820, akik legnagyobb részben tagjai a temetkezési segélyalapnak is. A megkezdett építő munkát az új vezetőség tovább folytatja.

Egy derék székely halála.

Az egyházi és más közéleti mezőkön tevékenyen munkálkodó, sokak által ismert, derék székely emberünket vesztettük el Béla Gábor József karácsonfalvi jobb módú gazdálkodó személyében, ki február hó 18-án váratlanul elhalt 69 éves korában. 1898 óta halála napjáig — tehát több, mint 30 év óta — a karácsonfalvi unitárius egyházközség keblitanácsának hűséges tagja s közben 1905—1908 ig buzgó gondnoka volt, mely hosszú idő alatt mindig okosan vett részt az irányításban és vezetésben. A községi tanácsban mintegy három évtizeden keresztül töltött be vezető szerepet, mint bíró, pénztárnok és tanácsstag. Megértője a jezsui alapokon álló szövetkezeti eszmének s mint hitelszövetkezeti pénztárnok 30 éven és mint fogyasztási szövetkezeti pénztárnok 11 éven át kezelte tiszta kézzel, becsületességgel e két tesztvértéket pénzt. Nincs a társadalmi életnek az az áldásos megmozdulása, amelyben részt ne venne megértő szeretettel és áldozathozattal.

Talán e sokoldalú munkásságát, becsületességét és tiszta életét akarta megjutalmazni az isteni gondviselés is, hogy éppen akkor szólította el közülünk, mikor az unitáriusi esperesi vizsgálószerk megjelenéven községünkben, ez is részt vehetett a temetési szertartás elvégzésében. Temetése nagy részvéttel február 19-én történt, Cionca dr. főszolgabíró a község népe és a szomszéd községekből megjelent nagyszámú gyülekezet könnyei között. A templomban könnyeket fakasztó imát Vári Domokos lóközi lelkész, körli közügyigazgató s az elhunyt érdemeit méltató beszédet e sorok írója és a sirnál megható bucsuszavakat Balázs András székelyderzi lelkész-esperes mondott. Legyen áldott a váratlanul elhalt jó ember emléke!

Fogyasztási szövetkezetünk — korszorumeváltás címen — megbol-

dogult halottunk nevének megörökítésére a karácsonfalvi unitárius egyházközségnek »Béla Gábor József« alapítványt létesített 500 leuval, melyhez tisztelőinek esetleges korszorumeváltását készséggel közvetítem.

(Crăciunel—Karácsonfalva).

Bálint Ödön unit lelkész.

Kertészeti, baromfitenyésztési és méhészeti tanfolyamot rendez nők részére

a Romániai Magyar Kisebbségi Nők Központi Titkársága, az Erdélyi Gazdasági Egyesület és Erdélyi Méhészegylettel karöltve. A kertészetre március 1-ig, a baromfitenyésztésre március 15-ig, a méhészetre május 15-ig lehet jelentkezni.

Mi magunk ismételt hangoztatuk a gazdasági foglalkozásokban való fokozottabb erőfelfejtés szükségét, s azt is, mennyire fontos az, hogy a nő, amint a családi életben társa, úgy a maga helyén, méltó munkával segítse legyen a férfinak az élet egyéb tevékenységeiben is. Ezt a mostani eszmét tehát már ezért is a legmelegebben üdvözöljük, ajánlva nőinknek, hogy minél szebb számban vegyenek részt a tanfolyamokon, melyeken kiváló szakemberek fognak előadni, oktatást nyújtani.

A kertészeti tanfolyam kezdődik március 1-én és tart 4 hónapig: főként gyakorlati oktatásból fog állni (virág, zöldségtermelés, oltás, szemzés, gyümölcsfatenyésztés). Tandij 500 leu. A baromfitenyésztési oktatás gyakorlatban (géppel költés) kezdődik április 4-én, tart 4 hétig. Tandij 250 leu. A méhészeti tanfolyam kezdődik június 1-én és két hétig tart. Tandij 100 leu. Aki mindhárom tanfolyamot akarja végig tanulni, az összesen 700 leut fizet. A három tanfolyam egymást kiegészíti. Bővebb felvilágosítást a fentjelzett titkárság nyújt. Jelentkezések bármelyik tanfolyamra a titkársághoz intézendők: Cluj—Kolozsvár, Str. Cogalniceanu (volt Farkas utca) 8 sz. írásban is

Drágítják az erdőbirtokok kezelését Marostordában is, hol az állami erdőhivatal minden egyes vágatás megkezdése előtt *közjegyzői okiraltba* foglalt nyilatkozatot kíván a birtokosságtól, melyben a költségekért kell felelősséget vállalni. Egy-egy ilyen nyilatkozatért minden esetben több száz leut kell fizetni a közjegyzőnek, ami törvényellenes és felesleges kiadást jelent. A képviselőház egyik ülésén György József kispápa, a marostordamegyei magyarság magyarpárti képviselője felszólalt ezen törvénytelen eljárás ellen és annak beállítását kérte a földművelésügyi minisztertől.

régiek csupán új bort ittak. Az ó bort a kocsi, a lovasz itta meg. Még az asztali szolga is neheztelt, ha ó bort adtak neki.

Részint barátságok okából, részint, hogy külföldről hozott drága kristály poharait bemutatassa és azokkal vendégeit megajándékozza, nagy mulatságot rendezett egyszer Erdély egyik leggazdagabb főura, gróf Apor István. Hivatalos volt házához Erdély főúri világa. Ételközben a legegyszerűbb kristály poharat borral megtölti a házigazda és így szól:

— En ezt a poharat arra köszönöm, az ki elfogadná, inná meg az borát, az kristályt tenné el magának.

Erre Teleky Mihály kancellár megszólal:

— Hejába mesterkedel, koma, mert én bort, jól tudod, nem iszom. (Teleky Mihály nem ivott bort, hanem főtt vizet lehűtve barátság kellett ahoz, hogy bort igyék és lerészegedjék. Ré szeg állapotában jobb és csendesebb ember nem volt nálánál.)

Ekkor megszólal Nalácsi István:

— Hocca, édes komám, megiszom én.

Megitta a bort, s a poharat kiadta inasának. Ezuán egy más kristályt hozott elő Apor István uram, még szebbet, mint az előbbi s azt is megtöltötte borral és így szól:

— Az ki ezt a pohárt elveszi tőlem, igya meg az borát, tegye el az pohárt.

Teleky Mihály uram ismét megszólal:

Lelkesedés kulturházunkért.

Nagyértékű természetbeni adományok előjegyzése.

Megható lelkesedéssel karolták fel Polgári Önképző Egyletünk kulturháza felépítésének ügyét: a természetbeni adományokkal és munkateljesítményekkel adakozók.

A helybeli taraktárosok egyetemlegesen, tekintélyes mennyiségű épületanyag adományozását jegyezték elő, — ugyszintén a téglagyárak tulajdonosai.

Török Ártur városi főmérnök, Pék Mihály és István, Fekete Dénés és Szócs Samu építész-vállalkozók együttesen díjtalanul vállalták a kulturház tervezésének, költségvetésének elkészítését és az egész építés levezetését. Kruszlicz Károly ácsmester is szakszerű segédkezést és az ácsmunkák végzésénél 12 napon át díjtalanul való részvételt vállalt. A Szent Imre-utcai gazdakör tagjai személyenként résztvesznek a fuvarral teljesítendő munkálatokban. László Dénés kőműves-iparos 10 napi munkateljesítményt vállalt adományképpen. Az asztalos ipartársulat, a lakatos ipartársulat, a kovács, kerekas ipartársulat tagjai, ugyszintén a kőfaragó, kárpitos, szobrász díszítő mesterek egyetemlegesen felajánlották, hogy a szakmájukba eső munkálatokat a normál költségvetéshez képest 30% os árengedménnyel végzik el hozzájárulásként. A város területén lakó kőművesegedek, mintegy 30-an, egyelőre egy-egy napi ingyen munkateljesítményt ajánlottak fel. Az ácsok csoportja, 15 egyén, 2—2 napi ingyen munkateljesítményt jegyezett elő, adományképpen. E hozzájárulások önkényes vállalása mélyebb értelmű és maradandóbb nyilatkozás bármilyen írott és szankcionált szerződésnél, mert ezek biztosítékai: a szív nemes érzései.

A legutóbbi közgyűlésen a kulturház ügyének vezetése egyelőre ennyi természetbeni felajánlásról számolhatott be, ami hártalan örömet keltett.

Felvetődött a kérdés, hogy miképpen adózhatnának megfelelő módon, ilyen nemes lendülettel a többi iparágakban és a kereskedelemben dolgozó mesterek, főnökök és segédek is? Javaslat: úgy, hogy az egyes szakmabeli segédek dolgozzanak havonta egy-egy napot saját szakmájukban a kulturház javára és az aznap járulékaikat ne vegyék ki, de kérjenek erről mestereiktől, főnökeiktől a kulturház céljára szóló befizetési elismervényt (úrlapot ad az egylet) és ezt szolgáltatásuk be minden alkalommal az ügyvezetésnek, s mikor az előjegyzett összegről szóló nyugtamennyiségük együtt lesz, akkor ezek ellenében az ügyvezetés felveszi a mesterektől, főnököktől az összeget és erről az adakozó félnek az adomány elismervényt kiszolgáltatja. A

— Hejába mesterkedel, koma, mert nem iszom bort.

Nalácsi István ismét elveszi a poharat, megissza belőle a bort és kiadja inasának.

Kihozzák a harmadik kristályt is. Még szebb volt, mint a két első. Apor István a házigazda ezt is megtölti és elköszönti.

Nalácsi utána nyul.

— Hocca koma, ezt is elveszem. Ekkor felugrik Teleky Mihály és azt mondja:

— Ezt, Isten engem úgy segéljen, nem veszed el, elég már neked a két kristály.

— Add ide, koma, Apor István, megiszom én!

Meg is ivá a bort, s a kristályt inasának kiadta.

De nemcsak a harmadik és negyedik kristályt üritette ki, hanem a többi is, megszegegné fogadalmát egy pár szép kristály pohárért, no, meg a jó borért is!

Lettt aztán egy rettenetes nagy mulatság...

Am, az még nem lett volna olyan nagy baj, ha a főurak, kik bortermelők is voltak: néha napján nagyokat mulattak (bár annak is meg volt a káros hatása), hanem az igazi baj az volt, hogy ez a nyavalya átragadt a köznépre is, amelyik pedig pénzen vette a bort. A részegeskedés elterjedt az egész országban, testileg és vagyoniilag gyengítve, pusztítva a népet.

(Folytatása következik.)

mesterek, főnökök pedig állítsanak ki egyik jobb segédük keresetének megfelelő, havi hozzájárulási nyugtát és azt adják át, melyek összege, az előjegyzett adomány kiegyezésére alkalmas, szintén felvéteik, rendes nyugta ellenében és mint a segédek adománya is hirtapilag szintén elszámoltatik. Így meg van adva minden jóakaratu egyén számára a könnyű mód, önkéntes adománynak összegyűjtésére és megerősítés nélküli kifizetésére.

Az 500 leut elérő és azon felül emelkedő bármilyen jellegű adományt, a kulturház Aranykönyvében is megörökíti: az egylet vezetősége.

HIREK.

Február 23.

IRODALOMTÖRTÉNETI NAPTÁR.

Február 22. Bod Péter születése. A magyar tudományosság az utókor bajnoka, fardhatatlan harcosa és elsőrangú kutatója 1712—1769-ig élt Felsőcsernaton községben, Haromszek megyében született Marhapasztorból lett tudósa. Husz évi fáradságos munka után megírta az első magyar nye vü irodalomtörténetet, Magyar Athenas címmel, amelyben mintegy ötszáz íróról emlékezik meg.

Február 24. Berzsenyi Dániel halála Révai Miklós születése. Az előbbi 1776—1836-ig, az utóbbi 1749—1807-ig élt. Berzsenyi a klasszikus formájú ódanak legnagyobb me tere, aki hazafias odáiban elkeseredve ostromozza a magyarság elkorcsosodását és kitérő örömmel üne li nemzete derék férfijait — Révai a magyar történeti nyelvtudomány megalapítója, aki történeti módszerrel a külföldi tudósokat is megelőzte. Az első tudományos magyar nyelvtan megírásának dicsősége az ő nevéhez fűződik.

Február 26. Tóth Ede halála. 1844—1876-ig élt. Kezdetben kereskedősegéd volt, majd később vándorszínész lett. A legzebb magyar népszínművel, A falu rosszával ajándékozta meg irodalmunkat. Ismertebb népszínművei még a Kintornas család és a Tolonc.

Február 27. Josika Miklós halála. A magyar regényírásnak igazi megeremítője, 1794—1865-ig élt. Abafi című regényével alapította meg írói hírnevét. Regényeinek tárgyat nagy előszeretettel veszi Erdélynek multjából. Főképpen a külsőségek leírásában jeleskedik. Nagy érdeme, hogy a regénynek először ő szerzett nagy olvasóközön-éget.

Február 28. Gaál József halála. 1811—1866-ig élt. Szamos ebeseletést és szindarabot írt Szindarabjai közül sokáig pépszerű volt. A peleskei notarius című bonózata Az Allóid rejtett szépségeinek felfedezésében Petőfi Sándornak közvetlen elődje volt.

Időjósítás. A budapesti meteorológiai intézet időjósítása a ma délután 1 órakor leadott rádiójelentés szerint: Lassu hőemelkedés, kevés havazással.

Reformatus egyházi estely. A tanítónépképző ifjusága március 3-án d. u. 5 órakor az intézet tornatermében vallásos estélyt rendez. Felolvasást Czirják Hermin tanárnő tart. A növendékek szavallatokkal, ének és zenészművekkel fognak közreműködni. Részletes műsrot a következő számban adunk.

Orbán Balázs életnagysága képét, Haáz F. Rezső művészi alkotását, amely már a febr. 3-iki emlékünnepeleyn mindenkinek a figyelmét magára vonta, Jodál Gábor dr. vármegyei tagozati partelnök megvásárolta és a helybeli Magyar Párt otthonnak ajándékozta. Így a szép olajfestmény az otthon társas helyiségében méltó helyére került, s annak értékes díszé.

Halálozás. Balázs Károly földész 67 éves korában, hosszas betegség után meghalt városunkban. Temetése f. hó 20-án volt nagy részvét mellett. Kiterjedt rokonság gyászolja.

Az Oltáregylet 24-én, vasárnap d. u. 6 órakor a tisztelendő nővéreknél rendes gyűlést tart. Előadók: Vámszer Géza tanár, Pillich Janka és Csiky Lenke. Belépő díj nincs.

TAVASZ.

Itta: I N Stertopol.

Künn züg, süvölt a ropogtóg, reitentő hóvíhar dül.

Farkas jár; széltépdás:ta fa hajlik, ropog

Fagy kinez embert állatot, a köziklát is zuzza.

Vővényünk roskad vállait a súlyos hó lehuzza.

Hó főd be udvart, házteltét, minden hótól fehérik.

Erdőt, hegyet, kertet, mezőt hó ap be véges-végig.

Hököntősben van földanyánk, fönny havas felhők

Dermedt fák közt visszhangja kél a rút halálmadárnak.

Künn fagy s hideg van, züg a szél — de jó meleg van itt benn.

Csodák világa ündököl szerelmes, szép szemekben...

Ha egymással ölelkezünk a télnek fityyet hányunk, Tavasz hajléka hó szívünk, tavasz tanyója hazunk.

Fordította: Jaklovsky Dénés.

Erdély régi társadalmi élete.

Itta: Vajda Ferenc.

III.

Az asztalon óntányért igen ritkán lehetett látni. Rendesen fatányérból ettek. Csupán a fejedelem evett ezüst tálból, másnak nem volt szabad ezüst tálból enni. Kést senkinek sem adtak. A nagy uraknál rendesen az inas vitte és adta át utánuk a kést. A közemberek hátul az övükben tartották a kést, ebéd idején elévették s étel után ismét elte ték. Villát már adtak. A villák nyelén szép magyar szentenciák voltak írva. A bort nagy veres fazékban, vagy segésvari ejeles, viaszos, szép új kupaban tették az asztalra s abból is itták. Az asszonyoknak azonban rendszerint ezüst pohárban adták be a bort, kik, mondhatni, atig mártották meg az ajkukat benne, s rendre úgy adták tovább.

Azon kesereg néhai való, jó Apor Péter uram, hogy mióta a német bejött: azóta ezek a régi jó szokások kimentek divából. Mert már nem fakupából, nem almasi veres csuporból, vagy járai hólyagos csuporból isznak, hanem karafinából, kristálypohárból, még a közönséges nemes ember is, pedig váltig erősíté kolozsvári Reiner Márton hadnagy uram, hogy a jó bor cserép kannából is jó, nemcsak ara nyos pohárból. S milyen volt a jó bor, amit akkor annak neveztek? Nem valami buteliásnak nevezett, vagy pukánós bor: hanem a forrásba jött új bor, melynek egy kis csipőssége volt. A

Gondolja meg mielőtt sonkát, szalámit, felvágottat, sajtot, huskonzerveket, finom liköröket, fajborokat

Bámulatos olcsón vásárolhat HIRSCH RUDOLF divat-üzletében;

az összes raktáron levő női-, férfi-öltönyszöveteket, vásznakot, mosókelméket mélyen leszállított áron. — **Üzletemet április hó elején** a jelenlegivel srégen szembe, ujonnan épített házamba helyezem át.

Vallásos estély. A róm. kath. egyház a szombathelyi Népház termében 1929. febr. 24-én, vasárnap este 7 órai kezdettel vallásos estélyt rendez a következő programmal: 1. Népének. 2. »A celli bucsu« Szavalja: Imre Mária. 3. Beszédet mond: Imre József s. lelkész. 4. Énekel a templomi vegyeskar. 5. »A kereszt«. Szavalja: Elekcs Ferenc. 6. »Trümerei.« Schumanntól. Hegedű szóló. 7. Népének. Belépti-díj nincs; adományokat a fűtés és világítás költségeire köszönettel fogad a rendezőség.

Új pénzek. A stabilizációval kapcsolatban új pénzeket fognak közelebről forgalomba hozni és pedig 100, 200, 500, 1000 és 5000 leus papírpénzt, továbbá 5, 10 és 20 leus ércpénzt. Az 5 és 20 leus papírpénzt ki fogják vonni a forgalomból.

Mihály László versei a Petőfi-társaságban. Évekkel ezelőtt éppen lapunkban próbálgatta szárnyait verseivel Mihály László, aki azóta a pesti irodalmi központba került fel, neve ismert név lett, maga nagy lapok hasznos és szorgalmas munkatársa. Róla olvastuk a napokban azt a hírt, hogy verseiből négyet a Petőfi-társaság legutolsó ülésén olvastak fel, s ott tetszésben részesültek. Mondanunk sem kell, hogy örömmel, s (talán mondhatjuk) némi jogosult önelégültséggel is olvastuk ezt a hírt, s nagy a bizalmunk a »mi« fiatal költőnk további sikereiben is.

Tudomásul. A közönség szives tudomására kívánjuk hozni, hogy a március 9-ére már hirdett főgimn.-estély, a külső szereplők (Inczedy Joksman, Paál Á.) hivatalos akadályoztatása miatt, elmarad Megtartásának újabb dátumát, a műsorral együtt kellő időben jelezni fogjuk.

Mozihírek. »Casanova«, a XVIII. század legérdekesebb kalandorának életét vizsgáló mozivászonra ez a film, amelyenél pazarabb kiállítású, izgalmasabb meséjű filmet aligha készítették. Európa legszebb asszonyainak lovagja volt Casanova, akinek alakját nem vihette méltóbb filmszínész a felvevő gép elé, mint Iván M. Sjoukine, a világhírű orosz filmszínész. Szép asszonyok szerelme, káprázatos dekorációk, egy velencei karneval pompája és izgalmas kalandok, mindez a Casanova-film, melyben még főszereplők: Rudolf Klein Rogge, Rina de Lignoro (a Pompeii szereplője). — Helyárk: Emelet páholy 120 L., földszinti páholy 140 L., erkély és támlásszék 40 L., I. hely 30 L., II. hely 20 leu.

Ismét egy baleset. A kemény tél s az azzal járó sikkóság áldozatainak száma eggyel ismét szaporodott. Az elmúlt kedden egy égei öregasszony, özv. Csizsérné, a Kossuth utca sarkán elsiklott és oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb lábát eltörte. A járókelők öbевették és úgy vitték le Hartwig doktorhoz, aki az elört lábára gipszkötést alkalmazott.

A kath. népszövetség köréből. Az elnökség felhívja azon tagokat, akik a tagilletményül járó napárt még nem kapták volna meg, hogy annak átvétele végett jelentkezzenek. — Egyben köszönetét nyilváníttja Török István-nak ama buzgóságáért, hogy az ideai tagsági díjat nemcsak hogy befizette, de még 70 leut felül is fizetett.

Emlékezés...

Itt szült engem édes anyám,
Ez a hely volt játszó-tanyám,
Ez a hely, a falu, mező,
Hol felkacag a könnyező...

Itt daloltam szépen, lágyan,
Itt szóltam sok ifju vágyam.
Itt ezen a drága helyen,
Hol a fű is, csupa selyem.

Emlékszem, a patak szélén,
Játszadoztam csöndben, szépen...
Neha meglepett az álom,
Egy ől — letépett virágon.

S mi ébreszte? Anyám csókja,
Ő az éltetm védte, óvta.
Ha ébredtem, k rját tárta
S pajkos fiat belezárta...

Hei az idő hogy is elmúlt,
Tava z ny r vrága lehült...
Hervadt nekem is virágom,
Oda gyermek-ifjúságom l.

(Lókod)

Győrffy József

Adományok a Petőfi- emléktáblára Székelykeresztúron.

Felkértek a következő elszámolás közlésére: Az 1913—15 években: Pap Mózes beutalása Horvath Lajos küldeménye 10 K 20 f., 9450 sz Agrár tkpénztári betéti könyvben Elekcs Domokos dr. utján 69 K 93 f., budapesti VI. ker. főgimn. ifj. 4 K., selmebanyai ág. ev. lic. főgimn. Petőfi-önképzőkör 5 K., szolnai áll. főrealskola 10 K., törökbecsei all. polg. isk. tantestülete 7 K 40 f., szombathelyi all. polg. fiúiskola 5 K. szatmárnémeti ref. főgimnázium 5 K., losonci polg. leányiskola 1 K., lugosi zárta isk. novendékek 2 K. 50 f., zalatnai áll. polg. leányisk. tantestülete 5 K., győri állami polg. fiúiskola 3 K. 70 f., Ilosvay Lajos utján 30 K., budapesti deakteri ág. hitv. ev. iskolák 10 K., besztercei áll. polg. leányiskola 6 K., kaposvári polg. fiúiskola 2 K., Lázár Kálmán 2 K. 20 f., szombathelyi polg. leányiskola 7 K 90 f., Pap Mózes utján 3 K., kolozsvári áll. tanítóképző int. ifjusaga 3 K 58 f., késmárki ág. h. ev. polg. leányiskola 10 K., Pap Mózes utján 14 K. 11 f., soproni áll. főrealsk. igazgatósága 1 K., Magyar Történelmi Társulat 5 K. 88 f., székelyudvarhelyi ref. koll. ifj. önképzőkör 35 K., felsőlővői ág. h. ev. főgimn. tanári kara 2 K., zilahi ref. főgimn 5 K., szászvárosi áll. polg. leányiskola igazgatósága 1 K., dési polg. leányisk. tanári testülete 9 K., Kiss János utján 40 K., budapesti VI. ker. közs. polg. leányiskola 5 K., Hargita székely asztaltársaság 10 K., szolnoki áll. főgimn. ifjusaga 2 K 50 f., marosvásárhelyi ref. elemi és polgári leányiskola 2 K., Horvath Lajos 20 K., kamatokból 75 K., összesen 430 K. 90 f., leu értékben 215 leu 45 bani 1922-ben a székelykeresztúri jótékony négyesület adománya 500 L. 19 8-ban Fazakas Miklós dr. 500 L., t'ke és kamat Agrar tkpénztárból 870 L., Fodor Boldizsár dr. 500 L., ideiglenes kölcsön 1176 L. 68 b., Petőfi-emléklapok árából 4926 L., összes bevétel 8888 L. 13 b., összes kiadás 8573 L. 38 b., penzmaradvány 114 L. 75 b.

Jelentés. Szentmártoni Kálmán unitárius főgimnáziumi tanár ur által hozzánk, mint a Petőfi-emléktábla felállításának pénztárvizsgáló bizottságához benyújtott számadást tételtételre átvizsgálva s az okmányokat, nyugtákat átnévez megállapítottuk, hogy a pénztárkönyv a legnagyobb pontossággal volt vezetve s az elszámolás helyes. A fennmaradó 114 L. 75 b. azaz egyszázötvennégy leu, 75 bani összegre, valamint az elarusítatlan levelezőlapokra nézve javasoljuk, hogy azokat az emléktábla rendező bizottsága adja át az unitárius főgimnáziumnak, hogy a levelezőlapok elarusításával egybekapcsolt nemes cél munkálata gimnáziumuk javára folytatódjék tovább.

Jelentésünk tudomásul vételét, javaslatunk elfogadását kérve maradtunk, Székelykeresztúr, 1929. január hó 12-én teljes tisztelettel: Nagy Lajos ref. lelkész, Úró Lajos unitaris lelkész.

A száztíz-négy leu 75 bani penztármaradványi összegre, valamint a megmaradt 1500 drb. levelezőlap és két drb. klisé átadott a székelykeresztúri unitarius főgimnázium céljaira a főgimnázium tanszervező és fogyasztási szövetkezetének.

Szentmártoni Kálmán, biz. pénztáros.

A Vöröskereszt Egylet udvarhelyi fiókja táncal egybekötött sorozatos tea-estéket rendez. A teákat hetenkint szombaton 1/29 órai kezdettel a Bucuresti vendéglőben tartják meg. — Az első tea-est febr. 23-án lesz. A belépődíj teával süteménnyel együtt 25 leu.

Tanácstalanul állnak. A Maros völgyében sok első osztályú földterületen berendezett bolgár konyhakertészet van, melyeknek tulajdonosai, most, hogy a bulgárok az ország területéről kiittattak, tanácstalanul állnak, hogy mittevések legyenek, miképpen hasznosítsák értékes földjeiket és lassák el régi piacukat vetemény-félékkel. E váratlan magukra hagyatottságukban sokan fordulnak nap nap után Gyerkcs M. hályhoz, hogy küldje meg a szervezkedési szabályzat tervezetét és további útmutatásait az értékes kertészkedés tovább folytatásához. A kisebbségi nők szövetsége is március hó 1-ével kezdődőleg 4 hónapos kertészeti tanfolyamot rendez. Helyes lenne, ha tőlünk is részt vennének azon.

Esett a lej. Különös jelenség, hogy az utóbbi napokban (febr. 20) az angol font ára 815 leura emelkedett, holott a stabilizáció szerint végleges és állandó ára 813 leu kellene, hogy legyen. Lu-gojeanu pénzügyminiszter nyilatkozata szerint ennek az a magyarázata, hogy a belföldön jegyzett államkölcsön fedezését a Nemzeti Bank dollárban kívánja s ez hozta magával a külföldi valuták nagy keresletét s így azok árának emelkedését.

A népszövetség irodalmi ünnepei.

Az országos kath. népszövetség helyi tagozata, mint a múlt évben, úgy az idén is rendez irodalmi ünnepeket. Az első irodalmi ünnepélyt március 3-án, vasárnap délután 6 órakor tartják meg a főgimnázium tornacsarnokában, amikor Karácsonyi János püspök, történettudós emlékének fognak áldozni. A gazdag műsorú ünnepélyen az emlékbeszédet Dobos Ferenc dr., a kiváló történész fogja mondani. Az ünnepélyre, melynek részletes műsorát következő számunkban közöljük, már most felhívja az elnökség nemcsak a népszövetség tagjainak, hanem városunk egész közönségének figyelmét.

Egy érdemes tanító ünneplése.

Nemrégiben Korond községnek lélekemelő szép ünnepe volt. Biró Domokos tanítót ünnepelte 36 éves tanítói múltja után, nyugdíjba vonulása alkalmából, a sóvidéki tanítóság. A község lakosságát ez alkalommal nem csupán a kíváncsiság vitte az ünneplő tanítóság közé az iskolába, hanem az a hálaérzés, amelylyel tartozik tanítójának az egész község, s ebből főleg az a nemzedék, amely a polgári életfoglalásokhoz a mai kor igényeit kielégítő ismereteket Biró Domokostól nyerte. Biró Domokosnak az ünnepségen való szép és lelkes méltatásából a nagy-szamu hallgatóság valóban megértette, milyen a mai erdélyi magyarságnak való jó ember és hogy mit köszönhet a jeles tanítónak az ő községe. Nagyban emelte az ünnepség tartalmi értékét a tanfelügyelőség elismerésének kifejezése, valamint Knop Vencelnek az iskolatanács nevében mondott, verbeli pedagógusra valló beszéde. A küzdőtérrel távozó bajnok a megkapó megnyilatkozásokat az erős férfi komolyságával hallgatta és fogadta, de mikor az ártatlan gyermeki lelkek vettek tőle búcsút, mély meghatottság vett rajta erőt, s hullottak könnyei. Az ünnepségnek csakugyan legmeghatóbb része volt ez, mert a gyermekek búcsúvételében csendült ki tulajdonképpen a helyi tanítóknak volt kollegájuk iránti tisztelete. Az ünnepséget követő száz tiszteletes banketten folytatódott a tiszteletnyilvánítások a félrevonulót iránt, miközben sokak lelkében ébredt fel az a hallgatag kérdés, vajjon a félrevonult és félrevonulás előtt álló, komoly népnevelő erőket utánpótlása lesz-e olyan, hogy megfelelően tudja beöltöni az irt, mit amazok maguk után hagytak a székely szülők lelkében és azok társadalmi életében? (Anyagtorlódás miatt késelt tudósítás.)

A helybéli vasuti állomáson, amint nekünk ismételtén panaszkodtak, az a szokás kapott lábra, hogy ha valamely utas nem román nyelven kéri a jegyet, azt nem szolgálják ki, s bármilyen sürgős is legyen az utja, vagy lemarad, vagy lótni futnia kell, hogy a végálmomás nevét románul megtanulhassa. Alig hisszük pedig, hogy a legtöbbször egy kis jóakaratu felvilágosítással ne lehetne az ilyeneken segíteni, anélkül, hogy ezáltal az állam tekintélye is sérelmet szenvedne. Másrészt érezhető lenne itt is — mintahogy ez az alapelv minden művelt államban érvényesülni is szokott — hogy a tisztviselő, a közalkalmazott van a közönségtől és nem — megfordítva!

Elofizetőink panaszolnak hogy a posta rendetlenül kézbesíti lapunkat, sőt sok esetben meg sem kapják azt. Ilyen panaszokat kaptunk Remete, Malomfalva, Szentlélek, Felsőboldogfalva és Lókod községekből s azok alapján kiadóhivatalunk nyomban kérésrel fordult a helybéli postahivatalhoz a rendtelenségek vagy esetleges visszaélések megszüntetése érdekében. Ezuttal is kérjük előfizetőinket, sziveskedjenek minden egyes hasonló esetben nekünk bejelenteni, hogy megállapíthassuk, nem rendszeres visszaélésekről van-e szó.

x Egy városi v. vidéki fiut tanulóknak felvesz Ferbász Frigyes kötel-

A különféle versenyek idején nagyon is időszerű volt a főgimnázium Maria kongregációja f. hó 17-ikei szavaló versenyének a megrendezése. Mindenben versenyzünk, csak éppen édes anyanyelvünket feledjük. Jó volt tehát az ifjuság figyelmét reá irányítani arra, hogy a szavaló-verseny sem utolsó dolog, sőt több esztétikai élvezetet szerez, mint sok másféle versenyzés. Az ifjak nemes becsúggal vettek részt a versenyben s a közönség ítélete alapján elismerésben és jutalomban részesültek a következő tanulók: Bereghy B. V. o. 300 L., Kulcsár G. I. o. 200 L., Molnár Lajos VII., Szabaday Endre III., Szabaday Rudolf II. o. t. 100—100 L. Fábrián József VI. és Tóth László IV. o. t. egy-egy értékes könyvet kaptak. A verseny szép ünnepély keretében folyt le, amelyen Dobos Ferenc dr. a nevelésről mondott nagyhatású beszédet, hangszólva a család és iskola együtt működésének szükségességét az ifjuság nevelésében. Isten alkotta első nevelő tényező a család, tehát természetes legfőbb célját téveszti a családi élet, ha lerontja a gyermek lelkében azt, amit egy iskola épít abban. — Varró András VII. o. tanuló az öskeresztény katakombák képeiről, Simó András VII. oszt. tanuló a saji hatalmáról tartottak ügyesen megszerkesztett, érdeklődést lekötő felolvasásokat. Az ifj. ének- és zenekar pedig Kiss Elek vezetése mellett sikerült számokkal szerepelt.

Az utlevélilleték is megdrágult. A kolozsvári rendőrprefectura közlése szerint a bélyegilletékek 20 százalékos növekedése folytán egy évre szóló utlevélnél 600, félévesnél 360, negyedévinél pedig 240 leu lesz az illeték.

A szombathelyi népházra ujabban adakoztak: Foris Mihály Kanadából 5 dollár, Ugron Ákos, Váro Géza dr., Vajda Ferenc esperes 500—500, Kakucs Ferenc plebános, Hám József, Lőrinc József 300—300, Barabás Ignác, özv. Barabás Beláné, Dobai Ferenc cipész, Takó Albert plebános, Papp László ny. áll. főnök, Vass Lajos dr., Gellérd Lajos, 200—200, Spányár Pál, Lőrincz Albert, András Béla, Pál Sandor, Soha Aladár, Hlatky Miklós, Hermann Ottó, Bordi Sandor, Gál Áron, Verestói Fe enc, ifj. Nagy Dénes, Albert Juliánna, özv. Cs. rgó Istvánné, Huber Endre, Viola Sandor dr., Elekcs Dénes dr., Földes Miklós dr., Zillmann Vilmos, legifj. Gothárd István, Faragó Ferenc dr, Bombár István, Fekete Benjámín, Kóbori Ferenc, Györfly Áron, Tarcsafalvi Márton, Orbán és Sütő, Balázs Imréné Baricz Ignác, 100—100, Kovács Ernő, Barabás Margit 80—80, Kerestély Mariska 60, Smelhaus Vencel 50, Szócs Mihály, Fekete Ferenc 25—25, Imre János 15, Varga János 10 leu. Ingyenes munkát végeztek: Barabás Béla asztalos és Hadnagy Mátyás 150—150 leu értékben. A kegyes adományokért halás köszönetét fejezi ki az **épió bizottság.**

Vegyes. A newyorki földalatti vasúton tűz keletkezett, minek következtében az ezer utas közül alig maradt valaki épen. Ötven ember súlyosan megsebesült. — Bukarestben kiütéses tifusz lépett fel. Eldig 12 ilyen eset fordult elő. — A legközelebb utraszálló Zepelin léghajó kormányosa, Marx, 25 éve áll a Zepelin repülőművek szolgálatában. — Zagrábban kivégezték Pripics rablóvezért és rablóbandájának más három tagját. — Londonban megkezdették az orosz cári család ékszerinek kiárusítását. Az ékszerekért összesen csekély hatvan ezer font sterlinget (ötvenmillió leu) kérnek. — A dunamenti városokat, különösen Pozsony, árvízveszedelem fenyegeti. A veszedelmet a jégtorlaszok robbantásával akarják kikérülni. — Spanyolországban borzalmak földrengés pusztított, mely sok falut rombadöntött. Nehány községben csak a templomok falai maradtak meg. — Trockij, az

Nemcsak olcsó, hanem jó is! Kérem, meggyőződni sziveskedjék,
 hogy kész férfiruhák, mikádó és télikabátok, britses-nadrágok, mindenféle szövött, kötött,
 rövid- és trikóárak, kelengyevásznak, paplanok, divánterítők, férfi-sapkák, esőernyők stb.
 stb. legjobb minőségben és legjutányosabban kaphatók: **LÖBL R.** üzletében

Str. Principesa Elisabeta (volt Betlen-utca) 13.

Legjobb minőségű férfi szöveteim tartóssága közismert! Vizmentes ponyva-vásznak!

tosa, akit hazájából kiűldöztek, jelenleg Konstantinápolyban tartozkodik. Onnan kért beutazási engedélyt Németországba, ahol le akar telepedni. — Egy fiatal magyar mechanikus olyan hidmérleget talált ki, amelynek víznyomásmérő (hidraulikus) szerkezete van és sokkal pontosabban mér, mint az eddigi hidmérlegek.

KÖZGAZDASÁG.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület Székelykeresztúron f. évi február 28-án megtartani szokott bika kiállítását és a vásárt megtartja. A vásár iránt más megyékből is nagy az érdeklődés.

Felkérletnek mindazok, akik mész-nitrogén műtrágyát 25 kgr-mos, vagy nagyobb mennyiségben akarnak rendelni, hogy megrendelésüket alulírott-nál jelentsék be, mert mésznitrogén csak az esetben lesz rendelhető, ha nagyobb mennyiségre történik jelentkezés. — Guanó-foszfát (barlangi-trágya) rendelés szintén csak jelentkezés után fog történni, mert ennek a műtrágyának hatása nálunk még kipróbálva nincs, s így az eredmény nem ismerése miatt e műtrágyát még nem ajánlhatjuk.

Piaci árak. A buza: 115—125, rozs: 100—105, árpa: 90—95, zab: 60—65, tengeri: 100—105, burgonya: 22—26 leu vékánként.

Varró Elek.

Kiadó: a Könyvnyomda Beszélytársaság Odorheiu—Székelyudvarhely

Kiadó üzlethelyiség és lakás.

Bul Reg. Ferdinand (v. Kossuth-u.) 12 sz. alatt (v. Barány-vendéglőben) 3 szoba, konyha, 2 istálló, kocsiszin s egy utcai üzlethelyiség ápr 24-ől bérbeadó. Ajánlatok március hó 1-ig szóban vagy írásban beadhatók: Szabó Árpád kollégiumi gazdasági felügyelő-tanarhoz.

Két személy

részére lakás és koszt kapható: Bul. Reg. Ferdinand 86 szám alatt

Minden reggel friss Schubert-féle sósperec kapható.

Két ügyes perecáruló flu felvátetik.

Rádió-vevőgépek és alkatrészek legolcsóbb beszerzési forrása Papp Z. Endre vaskereskedésében. Bárki-nek vételkötelezettség nélkül bemutatjuk készülékeinket. Olcsó árak, előnyös fizetési feltételek.

Hirdetés.

Satul mare (Mărefalva) község kormája 1929 március 2-án d. u. 3 órakor tartott nyilvános árverésen 3 évre, 1929 március hó 15-ével kezdődőleg bérbe adatik. Kikáltási ár 8000 leu. Bánatpénz 10%. Árverési feltételek a községi bírónál megtekinthetők. Satul-mare 1929 febr. 18. Pálfi Péter, községi bíró.

Kukoricakóré

és buzapolyva, törek nagy mennyiségben eladó a Székely-gazdaságban Taureni—Bikafalva.

Deia Jud-cătoria rurală din Crisur. No. G 943—1928.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei Nr. 943—1928 a Judecării oriei din Crisur în favoarea reclamantului Kras Sándor repr. prin avocatul Dr. Peterfy Albert și Dr. Gálffy Zoltan din Crisur pentru încasarea creanței de 40066 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 5 Martie 1929 ora 15 la fața locului în comuna Atid unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 vagon paie, 1 cal cenușu, 1 cal roșu și 1 trăura etc. în valoare de 56000 Lei. În caz de nevoie și sub prețuri de estimare. Pretenziunea care e de încasat face 40066 Lei dobânzile cu 10%, socotind din 17 Nov. 1928 iar speșele păcă acum staverite de 14525 Lei 50 bani. Crisur, la 14 Febr. 1929. Indescifrabil portărel.

Hirdetés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

gépkereskedelmi ügynökségem

kihívásával szállíthatok bármilyen gyártmányú ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, irodai, rádió stb. gépeket; összeköttetést tartva ugye bel, mint külföldi elismert elsőrangú gyárakkal. Ugye készpénz, mint részletfizetésre is szállítunk. Használt gépeket üzemi pessé kijavítunk, eladjuk. Bismányba átvesszünk gépeket eladásra, kevés javadalmazás mellett. Ha bármilyen néven nevezendő gépet óhajt venni, kérje ki véleményünket, mindig szívesen díjmentesen szolgálunk információval, vidékre a válaszbeliség csatoása mellett. — Kérjen ajánlatot, győződjék meg személyesen az árak olcsóságáról. Eladott gépeink kifogástalan működéséről több évi jóállást vállalunk, s ezen időközben díjmentesen javítjuk azokat, esetleges üzemszavar esetén. P. O. Egy írógép — nagy irodai — már 11.000 leutól felfelé; egy portábel írógép (bordozható kártyán) már 8.000 leutól felfelé; használt, de kitűnő állapotban levő írógépek már 3.000 leutól felfelé; rádió vevő-készülékek teljesen felszerelve, üzembékesen átadva, kis hangszóróval, egy fejhallgatóval „Hohler”-gyártmányú 9.500 leutól, minden európai állomást vessz. Ugyanaz 4 lámpás vevő-készülék 12.500 leutól; ugyanaz 5 lámpás vevő-készülék 14.500 leutól. Patefonok 2.000 leutól. Varrógépek 5.000 leutól. Kerékpárok 4.000 leutól. Motor kerékpárok 15.000 leutól. Antók, gyártmányok szerint Fa-, fém-, kereskedelmi-, mezőgazdasági gépek, elektromotorok, dinamók nagyság és gyártmány szerint kérjen ajánlatot! A n. é. közönség szives partfogását kérem ezután is, vidékre komoly vétel esetén megbízásra azonnal kiutazom:

Csiszár Antal gépkereskedelmi ügynöksége Odorheiu Fő-tér 11 szám.

**Kész ebédlő- és hálószoba-
butorok garanciaképes
egyéneknek részletfizetésre is
eladók: Székely János műasztalosnál.**

Kiadó üzlethelyiség.

A ref. kollégiumban az Adria-biztosító-társaság által bérelt üzlethelyiség mai naptól kiadó. Értekezni lehet Szabó Árpád gazdasági felügyelővel.

Jud-cătoria secția cf.

Nrul 4057—1928 cf.

Extract din publicațiune de licitație

În cauza de executare pornită de urmăritorele Kia Julianna contra următorului Ambrus Ioan (a căruia soție e Gal Ilona), la cererea următoare: Jud-cătoria oria ordo a licitațiune executionale în baza §§. 144, 146 și 147 din legea LX. 1881 asupra părținea din imobilele înscrise ca părținea de proprietate a următorului și înscrise în cf. a com. Doboeni. Nr. de ord. A+2 No. top. 2354 2357/2 2359/2, 2502/a, 2503 teren arabil și pășuni cu prețul de strigare 1920 L., No. de ord. A+1 No. top. 4986/o, 4986/a, 4985 pă ure cu prețul de strigare 1730 L., No. de ord. A+6 No. top. 5963 arator cu prețul de strigare 450 L., No. de ord. A+7 No. top. 1675/1 costor cu prețul de strigare 90 L., No. de ord. A+8 No. top. 1676 costor cu prețul de strigare 90 L., No. de ord. A+2 No. top. 2232/2/1 pășune cu prețul de strigare 350 L., No. de ord. A+3 No. top. 2420/1 pă dure cu prețul de strigare 60 L., No. de ord. A+4 No. top. 2449/9/1 pădure cu prețul de strigare 600 L., No. de ord. A+5 No. top. 2627/1 2628/1 costor cu prețul de strigare 75 L., No. de ord. A+6 No. top. 2716/1, 2717/1, 2718/1, 2719/1 costor cu prețul de strigare 400 L., No. de ord. A+7 No. top. 3133/1, 3135/1, 3136/1, 3137/1 cu prețul de strigare 370 L., No. de ord. A+8 No. top. 3843/2 pă dure cu prețul de strigare 420 L., No. de ord. A+9 No. top. 4991 pășune cu prețul de strigare 800 L., No. de ord. A+10 No. top. 5125 pă șunat cu prețul de strigare 600 L., No. de ord. A+11 No. top. 5129 pă șunat cu prețul de strigare 450 L., No. de ord. A+12 No. top. 5320/b pă dure cu prețul de strigare 260 Lei, No. de ord. A+13 No. top. 5889/1 costor cu prețul de strigare 50 Lei, No. de ord. A+14 No. top. 6717/1 teren arabil cu prețul de strigare 250 Lei, No. de ord. A+16 No. top. 6766/1 teren arabil cu prețul de strigare 140 Lei, No. de ord. A+17 No. top. 1137 costor cu prețul de strigare 500 Lei, No. de ord. A+19 No. top. 3208/1 costor cu prețul de strigare 400 L., No. de ord. A+21 No. top. 4686/1, 4687/1 teren arabil cu prețul de strigare 450 Lei, No. de ord. A+22 No. top. 5546/2 pădure cu prețul de strigare 200 L., No. de ord. A+25 No. top. 3844/2 pă ure cu prețul de strigare 400 L., No. de ord. A+28 No. top. 1536 1537/2, 1539 arator cu prețul de strigare 1430 Lei. No. de ord. A+29 No. top. 6868/2 arator cu prețul de strigare 400 Lei.

Licitațiune se va ține în ziua de 16 Martie 1929 ora 10 la casa comuna a comunei Doboi.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vădute pe un preț mai mic decât două treimi din prețul de strigare. Cei cari doresc să liciteze sunt

datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauză socotite după cursul fixat în art. 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluși delegat chitanță constatănd d-punerea, judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze cond.țiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX. 1881, art. 21 legea XLI. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întreprindă imediat garanția — fixate conform procedurii prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. (art. 25 XLI 1908.)

Odorheiu, la 16 Nov. 1928.

Dr. Szabó mp. judecător. Pentru conformitate: Zayzon împ. egat.

Farsangi bor!

Jó asztali bor . . . 32 leu,
Kisselyki fajbor . . . 40 „
nagyobb vételnél árkedvezményel kapható:

Fernengel Gyulánál

Eladó

egy MÁV. 8 HP. benzín-lokomobil, üzembékes állapotban. Ugyanott egy Ford teher-autó eladó. Értekezni lehet: Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 27. Garabás Jánosnál.

Prefectura Județului Odorheiu.

No. 808—1929 luna Ianuarie ziua 31.

Anunț de licitație.

Anunțându-se prin Deciziunea Ministerului de Interne Directiunea Județului Nr. 447—1929 rezultatul licitațiunei publice constatată de către Comisia de Licitație a acestei Prefecturi prin Procesul verbal dela 25 August 1928 privitor la vânzarea automobilului uzat „Fiat”, se aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 2 Martie a. c. ora 10 a. m. se va ține la această Prefectură o nouă licitație pentru scoaterea în vânzare a acelei mașini tip. 501 C.H.P. 16.

Licitațiune va avea loc în conformitate cu art. 72—83 din Legea asupra Contabilității publice.

Doritorii de a concura la licitația sus menționată sunt rugați a ști înajuta ofertele timbrate, închise și sigilate cu m.ărziiu până la ora 12 ie ziua fixată. La ofertele se va anexa recepșia de consemnarea garanției de 10% la suma ofrării. Consemnarea sumei se va face la administrarea financiară respectiv în favoarea Casei de depuneri și Consemnări uni pe seama și la Dispoziția Prefecturii județului Odorheiu.

Pentru orientarea publicului se observă că automobilul în chestie este gășit în stare uzată și că prețul cel mai avantajos oferit pentru automobil la licitațiunea dela 25 August 1928 a fost de Lei 22.000.

Concurenții se mai avizează că rezultatul licitațiunei va deveni definitiv numai după aprobarea aceluia de către Disleg.țiunea Permanentă Jud.țului.

Condițiunile mai detșilate precum și orice informațiuni se pot primi dela Serviciul Financiar al Prefecturii (Camera Nr. 44) în orele de serviciu.

Prefect: Șeful serv. fin. Dr. S. Balint. T. Szöcs.